

Foaia

pentru

Minte, Anima si Literatura.

N°. 18

11. Mai,

1863.

Regulamentu

provisoriu de trebi pentru diet'a Marelui
Principatu Transilvani'a.

§ 1. Presedintele, care se vá tramite de catra guberniulu r. pentru purtarea interimistica a presidiului dietei, are de a promite, inaintea deschiderii dietei, Maiestatei S'ale c. r. apostolice credintia si su-punere, padirea regulamentului de dieta datu de Ma-iestatea S'a si implinirea consciintiosa a datorintio-loru seale, in manile inpoteritului comisariu, r. de dieta (§ 7 alu regulamentului provis. de dieta), care'lu vá presentá apoi membrilor dietei, adunati in sala siedintieloru, in or'a si diu'a defipta prin conchia-marea r.

§ 2. Introducerea presedintelui si ambiloru vicepresedintiloru, care se voru denumí de Maiestatea S'a c. r. apostolica, in intielesulu regulamentului die-tale emisu de Maiestatea S'a pentru diet'a presinte a Marelui Principatu Transilvani'a, se va face asemenea prin inpoteritulu comisariu r. de dieta, dupa ce voru fi depusu promiterea in locu de juramentu in manile d'insului in siedinti'a publica a dietei (§ 7 a regu-lamentului provis. de dieta).

§ 3. Dupa introducerea presedintelui interi-misticu tramisu de guberniulu r., voru luá asupra-si provisorie agendele de protocolisti cei mai tineri siése d'entre membrii de facie, séu in casulu veri unei re-fosari, cei in etate mai aprópe urmatori.

Dupa acést'a voru depune membri dietei, la pro-vocatiunea presedintelui promisiunea (§ 7 a regula-mentului provis. de dieta).

Membrii, cari voru intra mai tardiu, voru de-pune promisiunea la intrarea loru.

§ 4. Dupa ce se va fi facutu promisiunea, va urma deschiderea solemna a dietei prin inpoteritulu

comisariu r. de dieta, care va salutá diet'a adunata cu unu rescriptu r. adresatu catra d'ins'a in tóte trele limbile usitate in tíera.

§ 5. Alegerile efeptuite a-le membriloru alesi ai dietei se voru supune unei esaminari prin dieta.

Spre acestu scopu se voru formá de catra pre-sedintele dietei din membrii de facia ai dietei prin sortire noue despartiaminte de asemenea.

Celu d'intieiu din aceste despartiaminte va esa-miná protocólele de alegere ale despartiamentului alu duoilea, acest'a a celui de alu treilea, s. m. d., asiá in catu in fine despartiamentulu alu nouelea va esa-miná protocólele despartiamentului celui d'intieiu.

§ 6. Presedintele dietei va indreptá atatu ac-tele de alegere sosite dela guberniulu r., cátu si acu-sele, ce s'aru dá in scrisu in contra acelor'a la des-partiamintele menite pentru esaminarea loru.

§ 7. Fiacare din aceste despartiaminte i-si va alege presedintele si referintele seu prin maioritata absoluta a voturiloru.

§ 8. In fiacare despartiamentu debue sa fia de facia celu puçienu diumetate din numerulu membriloru sei. Conclusele se voru face in despartiamintele ac-este prin majoritatea absoluta a voturiloru membriloru de facia.

§ 9. Déca veri unu membru alu acestoru des-partiaminte esaminatóre a fostu competitoriulu, care acumn aru cadé sub esaminarea sea, atunci elu in siedinti'a despartiamentului nu-si va poté exercitá dreptulu seu de votare in privinti'a protocolului de alegere a acestui deputatu.

§ 10. Decisiunea despre validitatea alegerei se va face prin dieta in urm'a repórteloru acestoru despartiaminte (§ 8 alu regulamentului provis. de dieta).

Pana candu nu va dechiará diet'a alegerea

opumnata a unui deputatu de nevalida, va avé acest'a scaunu si vota in dieta.

§ 11. Alegerile combatute de catra despartiaminte nu se potu supune decisiunei prin dieta pana dupa constituirea ei.

§ 12. Diet'a se va privi de constituita si se va dechiará de catra presedintele ei cá atare, déca se va fi decisu prin d'ins'a despre tóte alegerile inpartite la inceputu celor noué despartiaminte spre esaminare, incatu s'au propusu din partea despartiamintelor dechiararea acelor'a de valide.

§ 13. In casu, candu se va dechiará alegerea veri unui deputatu de dieta de nevalida, catu si in easurile § 5 a regulamentului provisoriu de dieta, va face presedintele dietei numai decatu pasii debuintiosi la guberniulu r. pentru intreprinderea unei alegeri noué.

Casulu inpedecarei ne'nterupte a unui membru dietale, provediutu in atinsulu § 5, se va privi si atunci cá de facia, candu unu membru, care intardia cu intrarea preste optu dile, ori se departédia fora concedia, ori remane preste tempulu concediei afara, nu va dá ascultare provocarei presintelui: cá sa se infaciesiedie in optu dile, ori sa 'si justifice, absentia, fiindu-cá altraminte va fi privitu cá esitu din dieta.

§ 14. Ce se atinge de acei membrii ai dietei, cari dupa § 1, lit. b) a regulamentului provisoriu de dieta suntu membrii dietei in urm'a conchiamarei r. consemnatiunea acelor'a se va impartasi presintelui dietei de catra guberniulu r. inca inaintea deschiderei dietei, si presedintele se va uitá in legitimitatiunile d'insului prezentate de acesti membrii.

Si asupr'a acestoru membrii se estinde dispunatiunea cuprinsa in inchietur'a a duó'a a § 13.

Candu va fi sa se privésca unu astufeliu de membru alu dietei cá esitu, atunci presedintele dietei va face aratare despre acest'a impoteritulu comisariu r. de dieta.

§ 15. Spre examinarea acturilor de alegere ale acelorou membrii dietali, cari prin urmare nu s'au potutu inparti intre cele noué despartiaminte mentionate, se va alege prin dieta din midiloculu ei unu comitetu permanentu constatoriu din optu membrii (comitetu de legitimitatiune).

§ 16. Cá alegeri, a caroru validitate nu se pôte trage la indoéla, se voru privi acele, ale caroru protocóle de alegere suntu in ordine.

§ 17. Presedintele cu ambii vicepresedintii si cu protocolistii la na-lalta formédia cancelari'a dietei.

§ 18. Presedintele va deschide si inchide siedintiele, va portá presidiulu, va vighia pentru observarea regulelor de trebi, va conduce desbaterile, va dá cuventulu, va pune intrebarile spre votare, va enuncia rezultatulu votarei, va griji pentru ordine in adunare, si va avé dreptu a intrerunpe séu incheia siedinti'a in casu de conturbare, a indepartá pre conturbatorii de pace din galeria, si in casu estremu a dispune golirea cesti'a din urma. Totusi si in casulu acest'a se va poté continuá siedinti'a, pana ce se va fi pretrecutu ordinea dilei.

Presedintele va ave dreptu a deschide si re'ncparti tóte esibitele ajunse la dieta, elu va fi in afara in tóte privintiele organulu dietei.

Espeditionile scripturistice, care se emitu in numele dietei, se voru subscrie de presedinte si de unu protocolistu, Adresele indreptate catra Maiestatea S'a c. r. apostolica le va subscrie presedintele si unu protocolistu.

§ 19. In casulu si pre tempulu catu va fi presedintele inpedecatu, va luá asupra-si tóte drepturile si datorintiele acelu'a vicepresedintele d'inteiu, si candu aru fi si acest'a inpedecatu, alu duoilea.

§ 20. Dupa ce s'au constituitu diet'a in sensulu § 12 alu acestui regulamentu de trebi, va alege aceea-si prin bilete de votare pre acei siése membrii carii suntu a se propune prin comisariulu r. Maiestatei S'ale c. r. apostolice spre denumirea prégratiósa a presintelui dietei (§ 2 a regulamentului prov. de dieta).

Totu in acelu modu va alege diet'a mai incolo cate siése membrii pentru ambele locuri de vicepresedinti.

§ 21. Dupa ce s'au facutu alegerea presintelui si ambiloru vicepresedintiloru, va alege diet'a ér' prin votare cu bilete de votatu duoispredeice protocolisti si duoispredeice verificatori pentru tempulu catu va tiené diet'a, cari din urma voru avé datorinti'a a verificá protocólele stenografice.

§ 22. Protocolistii au a portá protocólele de siedintintie ale dietei, si a concepe tóte espeditionile debuintióse in urm'a concluseru facute, in catu cu cést'a din urma nu s'au insarcinatu veri ua comisiune.

Ei voru portá listele de votare, voru prenotá

propunerile membrilor dietei, si voru insemná numele acelor'a, carii ceru cuventu, in ordinea, in care s'au insinuatu.

§ 23. Presedintele dietei e si presedintele si conducatoriulu cancelariei. Lui-i-compete dreptulu de-a inparti afacerile si lucrarile intre membrii acelei'a, elu ingrijesce de denumirea traducatoriloru de lipsa, a amplotatorulu de cancelaria si archivu, si a personalui pentru servitiulu mai de josu.

Scrierile de debutintia si darea latipariu se facu su inspevtiunea si conducerea cancelariei. — Ea are inspevtiunea preste localitatile dietei, preste personalulu pentru aceste destinate, preste mobilele de casa si alte unelte, catu si preste servitiulu de padia; ea inparte biletele de intrare in galerii, catra d'ins'a au a se adresá reportatorii gazeteloru pentru asemnarea locuriloru stenografii, pentru asemnarea localitatiloru corespundietóre ocupatiunei loru. Espeditiunile cancelariei se voru subscrie de presedinte si de unu protocolistu.

§ 24. Membrii dietei suntu datori a fi de facia la dieta, si a luá parte la desbaterile si lucrarile ei.

§ 25. Concedia de optu díle va dá presedintele, pre tempu mai lungu diet'a; totu-si nu e iertatu in nece unu tempu, ca sa fia concediati mai multi membrii, decatu a opt'a parte din toti membrii dietei.

§ 26. Fiacare deputatu e datoriu a primí alegerea cadiuta pre d'insulu, din cause bine fundate póte inse cere dispensarea s'a, despre ce va decide diet'a numai de catu.

Cine e dej'a membru in duóe comitete póte refusá alegerea s'a din nou intr'unu comitetu.

§ 27. Diet'a se va impartí pentru cá sa póta provedé mai usioru agendele s'ale in optu despartiaminte, si adeca voru forma despartiamentulu:

1. Deputatii comitateloru Clusiu, Dobac'a, Solnoculu deinlaintru, Turd'a si a-i districtului Nasaudu;

2. Deputatii comitateloru Alb'a de josu, Alb'a de susu, Cetatea de Balta, Huniedór'a, ai distriptului Fagarasiu, si ai scauneloru filiali Salisce si Talmaci;

3. Deputatii cetatiloru si ai opideloru Clusiu, Alba Juli'a Gherl'a, Elisabetopole, Dési, Turd'a Aiudu, Cosiogn'a, Sicu, Abrudu, Rosi'a, Huniedór'a, Hatiegu, Ocn'a, Fagarasiu, Mociu, Huedinu si Dev'a;

4. Deputatii scauneloru Sabiiu, Sighisiór'a, Mediesiu, Sebesiu, Cohalmu, Sinculu mare, Nocrichu, Mercurea, Orescica si ai, distripteloru Brasiovu si Bistriti'a;

5. Deputatii cetatiloru si ai opideloru: Sabiiu, Brasiovu, Sighisiór'a, Mediesi, Bistriti'a, Sebesiu, Orascie, Reghinu si Resinari;

6. Deputatii scauneloru Odorheiu, Treiscaune, Cicu, Ariiesiu, mai incolo ai cetatiloru si opideloru: Muresiu-Osiorheiu, Cicu-Sered'a, Olahfalu, Giergo-San-Miclosiu, Kézdi-Vasárheli, Breticu, Iliefalv'a, Sepsi-San-Giorgi;

7 si 8. Membrii cei prin Maiestatea S'a c. r. apostolica conchiamati, voru formá inpartiti prin sorti 2 despartiaminte. Le sta inse in voia a remané intruniti intr'unu despartiamentu, in care casu voru tramite la comitetele, care suntu a se formá din despartiaminte, de duóe ori atati'a membrii, cati are de-a tramite fiacare din celelalte siése despartiaminte.

§ 28. Spre anteconsultare asupr'a fiacarui obieptu se voru constitui comitete in acelu modu, cá fiacare din despartiamintele susunumite, convorbinduse mai 'nainte, va tramite pre unulu d'intre membrii sei in formandulu comitetu.

§ 29. Diet'a póte decide pentru unele casuri, cá sa se tramita spre compunerea acestoru comitete cate duoi membrii din fiacare despartiamentu

§ 30. Déca va aflá diet'a cu cale, sepotu consitui spre scopulu anteconsultarei pentru nesi-cari soiuri anumite de afaceri comitete permanente.

§ 31. Cá comitete permanente voru consiste anume: comitetulu de legitimatiune, déca va intrá dupa § 15 casulu pentru compunerea acelu'a; comitetulu de verificatiune pentru protocólele de siedintie a-le dietei (§ 74); comitetulu de verificatiune pentru repórtele stenografice (§ 21), si comitetulu de petitioni.

§ 32. Fiacare despartiamentu si fiacare comitetu alesu i-si va alege din medioloculu seu unu presedinte, unu substitutu acelu'a, si unu séu dupa debutintia duoi protocolisti, si va insciintiá pre presedintele dietei despre constituirea facuta.

Fiacare comitetu va alege mai incolo pentru totu obieptulu, ce i-s'au predatu spre anteconsultare, unu referinte.

§ 33. In privinti'a traptarei trebiloru in despartiaminte, catu si in comitete sa se observe in genere, si in catu suntu aplicaveri, determinatiunile acestui regulamentu de trebi.

Despartiamintele si comitetele voru fi capaci de concludu, déca voru fi de facia celu puçienu diumetate din membrii loru.

Ele voru face conclusele lor prin majoritate a absoluta a voturilor.

Presedintele va poté exercită dreptulu seu de votare totu-de-aunu.

§ 34. Fiacare membru alesu intr'unu comitetu e datoriu a veni regulatu la siedintiele acelui'a.

Déca va lipsi unu membru fara escusatiune indestulitóre din trei siedintie, atunci va mediloci presedintele ua alegere noua.

§ 34. Déca va afla comitetulu de debuintia séu de doritu a invitá la unele pertraptari veri unu membru de a-lu oficialatoru regimului, cá sa deá informari si desluciri, atunci va mediloci comitetulu invitarea prin presedintele dietei (§ 18 a regulamentului prov. de dieta). Aseminé voru avé comitetele dreptu de a invitá pricepatori de lucru spre a le pune verbale intrebari, ori de a-i provocá spre a si dá parerea in scrisu.

Presedintele, vicepresiedintii guberniului r., séu comisarii tramisi de celu d'inteu au dreptu a fi de facia la pertractarile comiteteloru (§ 18 a regulamentului provis. de dieta).

§ 36. Comitetaloru le sta in voia a invitá pre acei membrii ai dietei, despre carii presupunu ua cunoscentia deosabita a obieptului, cá sa iea parte la siedintiele lor cu votu consultativu.

Déca propunatoriulu nu e alesu de membru in acelu comitetu, carui'a i-s'au predatu propusatiunea sea spre anteconsultare, atunci sa se invite la pertractarile comitetului celu puçienu ua-data spre motivarea propusatiunei seale, se póte inse invitá si inócle de cate ori va afla comitetulu cu cale.

Presedintele si vicepresiedintii dietei potu fi de facia in siedintiele comiteteloru veri si candu, fara inse cá sa iaba dreptu de votare.

§ 37. Indata ce va fi ga'ta de totu comitetulu cu anteconsultarea lui incredintiata, va predá presedintele lui reportulu despre conclusele facute presiedintelui dietei.

§ 38. Candu aru depinde parerea despre capulu lucrului dela ua intrebatiune precedinte, care se póte decide in deosabite moduri, atunci e permisu comitetului a face ua propunere in dieta pentru deciderea acestei intrebatiuni precedinti, si a continuá pertractarile seale numai dupa ce s'au decisu acést'a.

§ 39. Déca facunduse in comitetu prin majoritatea voturilor veri ua decisiune, séu conchidinduse veri ua propunere catra dieta, ua minoritate de celu

puçienu de celu puçienu trei membri doresce a aduce parerea minoritatei inaintea dietei, atunci are acést'a dreptu a si alaturá parerea reportului séu propusatiunei, si a alege pentru ea unu referinte, totusi sa nu se intardie prin acést'a necepredarea, neco facerea reportului ori a propunerei. Apoi atari propuneri, spre a poté sosi in dieta la votisare, au lipsa de sprijinire intocmai, cá ori si care alt'a propunere.

§ 40. Siedintiele dietei suntu publice.

In modu esceptionale se va poté tiené ua siedintia confidentiale, déca ua voru cere acést'a séu presedintele, séu celu putienu diece membrii, si dupa departarea celor, ce nu au dreptu a luá parte la pertractarile dietei, se va decide diet'a pentru acést'a (§ 11 si 14 a regulamentului provis. de dieta).

§ 41. Diet'a e capace de conchidere, déca suntu de facia celu putienu diemete din membrii, cari si-au ocupatu scaunulu lor in dieta (§ 19 a regulamentului provis de dieta).

§ 42. Obieptele de pertractare se voru infaciesia dietei :

a) cá propusatiuni din partea regimului prin inpoteritulu comisariu r. de dieta ;

b) prin propuneri facute din partea membriloru singulari ai dietei (§ 15 a regulamentului provis. de dieta).

§ 43. Propunerile de sine statatóre ale membriloru singulari suntu de a se predá presiedintelui dietei in scrisu, si dupa ce voru fi admise de presiedinte ori in casulu rieptarei, de inpoteritulu comisariu r. de dieta la pertractare (§ 15 a regulamentului prov. de dieta) de a se supune mai inteia deliberarei unui comitetu.

Astu-feli de propuneri debue sa fia sprijinite celu putienu de diece membrii.

Ne fiindu ua propunere in destulu sprijinita, se va delaturá simplu.

Déca tientesce ua astu-feliu de propunere la infintiarea unei legi anumite, atunci debue sa fia conceputa si predata in form'a unui proieptu perfectu de lege.

§ 44. Propunerea de ajunsu sprijinita, tiparinduse in tóte trele limbile tieriei, sa va impartí intre membrii dietei, si propunatoriulu va poté cere defigerea unei dile dupa putintia, in care sa se aduca obieptulu la inteia cetire si sa se admita propunatoriulu la intemeierea propunerei seale.

Diu'a ua va defige indata presedintele dietei.

§ 45. Ordinea obiepteloru pertractande ua va

determină presedintele dietei (§ 15 a-lu regulamentului provis. de dieta).

Ordinea dilei a facerei'a siedintie are sa se faca cunoscuta membriloru dietei incatu se póte la finea siedintiei ultime, in tóta intemplantarea inse inainte de ce s'aru incepe siedinti'a.

§ 46. Presedintele dietei va deschide siedinti'a indata ce suntu de facia membri intr'unu numeru deplinu spre decidere (§ 19 a regulamentului provis. de dieta).

§ 47. Dupa deschiderea siedintiei va intrebá presedintele, de nu cere cine-va indreptarea protocolului in intielesulu § 74 a regulamentului acestui'a de trebi. Ne cerendu nimenea veri ua indreptare, protocolulu se va privi de coreptu. — In casulu contrariu va decide diet'a despre indreptarea ceruta.

Dupa aceea se voru anuncia propunerile si repórtele admisa de presedintele ori de inpoteritulu comisariu r. de dieta la pertraptare, si se va pune in privinti'a ceioru d'inteu, déca va cere debuinti'a intrebarea de sprijunire, apoi se voru aduce la cunooseinti'a dietei inpartasirile regimului, ale despartiamintelor si comitetelor, in fine celelalte esibite.

§ 48. Propusatiunile regimului sosite la dieta, se voru pertraptá si decide inainte de tóte cele lalte obiepte (§ 16 a regulamentului provis. de dieta).

Totusi si propusatiunile regimului se voru supune mai anteu pertraptarei in comitetu.

Propusatiunile regimului nu au lipsa de intrebarea sprijunirei, si nu potu fi reiaptate fara anti-consultare.

Déca propunerile comitetului asupr'a istorufeli de substrate se voru departá de totu ori in unele parti de ele, atunci voru veni, in casulu reiaptarei propuneriloru lui, substratele acele in cuprinsulu loru primitivu la votare.

Regimulu póte modificá ori retrage cu totulu propunerile seale veri si candu.

§ 49. In diu'a, in care va fi ua propunere in-tei'a óra la ordinea dilei, i-se va dá propunatoriulul la cererea lui cuventulu, spre a-si intemeiá propunerea.

Dupa acei'a va decide diet'a fara desbatere, ori sa se predé propunerea unui comitetu dejá infintiatu, séu unui comitetu infintiandu din despartiaminte prin-tramiterea cate a unui séu duoi membrii din facare despartiamentu.

Déca nu va predá diet'a ua propunere nece unui

comitetu, atunci se va privi aceia cá reiaptata, decum-va nu va fi ea veri ua propusatiune de-a regimului.

§ 50. Indata ce se va fi predatu presedintele reportulu in urm'a amintitei decisiuni, va dispune acest'a traducerea si tiparirea acelu'i'a in tóte trele limbile usitate in tíera si impartirea lui, si va pune obieptulu a duó'a óra la ordinea dilei, si anume acumu spre pertraptare si votare despre partile singulari ale propunerii.

Pertraptarea se nu se faca inainte de decurgerea a 24 de óra dela impartirea reportului comitetulu incóce. Fiindu obieptulu pentru a duó'a óra la ordinea dilei, se voru deschide desbaterile, despre reportulu facutu prin referintele comitetului.

§ 51. Candu va constá propunerea din mai multe parti, atunci va permite ua desbatere generale, si dupa aceea va urmá ceea speciale despre punctele singulari. Cu finea desbaterii generale se va pasi numai atunci la votare, déca se va fi facutu veri ua propunere de-a trece la ordinea dilei ori de a amana-re. Ivindu-se sub decurgerea pertraptarei, cá reportulu nu e deplinu intr'unu punctu séu altulu, diet'a 'lu va poté dá 'napoi comitetulu spre indeplinire.

§ 52. Votarei despre punctele singulari ale unei propuneri va urmá totu de-a-un'a votarea preste intregu (a trei'a cetire) si inca de regula in siedinti'a ceea mai de aprópe, déca nu va decide cas'a altucevá.

La votarea preste intregu nu se voru mai póte face amendeminte si preste totu nu va mai avé locu nece ua desbatere.

Numai in acelu casu, candu partile singulari ale unui conclusu reesitu prin preschimbari nu aru consuná la ua-lalta, va fi ertata ua propunere pentru delaturarea acestei disonantie, in urm'a careia va poté decide diet'a indata despre indreptarea ceruta.

§ 53. In casuri urginti póte decide diet'a scurtarea producerei in afaceri. Decisiunea de acestu-feliu se va face, déca s'au indicatu propunerea cá urginte inca la anunierea ei prin presiedinte ori la cetirea ei prima.

Desbaterea in privinti'a acésta'a va debuí sa se marginéseca pre lunga intrebarea urgentiei. Scurtarile ertate in procesura constau intr'aceea, cá :

a) i se pune comitetulu termine pentru facerea relatiei,

b) se trebe după impartirea reportului tiparitu
 ala comitetului indata la pertraptare,
 c) se face abatere dela tiparirea propunerii, séu,
 d) a reportului comitetului,
 e) i-se da propunatoriului cuventu spre inte-
 meiare, fara cá se fia fostu pusu obieptulu la ordinea
 dilei, in urma :

f) se delatura cu totulu anteconsultarea.

Spre a poté decide cele duóe scurtari din urma
 sub e) si f) se cere ua maiortate de duóe tertialiti
 a voturilor deputatiloru dietali de facia.

Cu propunerea de urgintia é de a imbiná indi-
 carea scurtariloru dorite.

§ 54. Se poté face abatere dela regula mai
 incolo si la acele propunerii, care privescu numai
 traptarea formale a afaceriloru.

Aceste nu e de lipsa a le predá totu-de-un'a
 in scrisu, si se potu aduce de catra presiedinte, dupa
 imprejurari si fara desbatere, indata la votare si de-
 cidere.

§ 55. Amanarea unei pertreptari se poté pro-
 pune si decide veri si candu.

Propunerile pentru incheerea desbaterei le va
 aduce presiedintele indata la votare, fara punerea in-
 trebarei de sprijunire.

Déca se va dechiara maiortatea pentru inche-
 erea desbaterei, atunci potu alege cei-ce suntu in-
 scrisi spre vorbire pro si contra, cate unu oratore din me-
 diloculu lor, si nu e permisu altui'a a mai vorbí,
 decatu numai acestoru oratori alesi, apoi referintelui
 comitetului si candu nu se va fi tienutu anticon-
 sultare, si propunatoriului.

§ 56. Cine va voí sa vorbésca despre unu ob-
 ieptu pusu la ordinea dilei, va poté sa se insinuedie
 pentru acést'a in persóna verbalu in diu'a pertrap-
 tarei si inaintea inceputului siedintiei, protocolistului
 de presiedinte spre acestu scopu desemnatu, spunendu
 totu-odata, de vrea sa vorbésca pro ori contr'a.

List'a celoru in-
 scrisi la vorbire inea inaintea
 siedintiei ua va procté presiedintele pana nu s'au in-
 ceputu inea pertraptarea, asie, catu sa se póta
 descrie.

Oratorii voru fi ascultati in ordinea, in care
 suntu in-
 scrisi, si anome asie, cá unu „contr'a“ vor-
 bitoriu sa faca inceputulu, si sa urmédie dupa acél'a,
 pana candu se poté totu cate unu „pro“ si cate unu
 „contra“ vorbitoriu.

Fiacarui oratore é ertatu, indata ce va vení la

cuventu, a-si schimbá loculu cu altulu mai tardiu in-
 scrisu, ori a-si cede dreptulu altui deputatu, nu e
 permisu inse a cede cuventulu unui oratore, care au
 vorbitu dejá de duóe ori despre acelu obieptu.

Cine nu e de facia, candu e provocatu se vor-
 bésca, perde cuventulu.

§ 57. După ce au vorbitu toti oratorii in-
 scrisi, va dá presiedintele cuventulu membriloru dietali in-
 scrisi la vorbire in ordinea aceea, in care se voru
 insinúa prin sculare pre lenga rostirea numelui.

§ 58. Candu va voí presiedintele sa iae cu-
 ventu cá oratore, va debuí sa parasésca scaunulu
 presiedintiale, si'lu va poté ocupá ér' numai dupa tot-
 tal'a decidere a obieptului.

§ 59. Referintii suntu datori a vorbí de pre-
 tribun'a de oratori.

Loru li-e permisu a cetí reporturile facute in
 scrisu.

De acestu dreptu se bucura afara de ei, numai
 acei membrii ai comitetelor, carii suntu desemnati
 spre reportarea unei pareri separate, mai incolo pre-
 siedintele, vicepresiedintii guberniului r. si tramisii
 aceluia (§ 18 a regulamentului provis. de dieta).

De pre tribun'a de oratori se va indreptá vor-
 birea catra adunare, de pre locu totudéun'a catra pre-
 siedinte.

Nece unui oratore nu-e ertatu a vorbí despre
 acela-si obieptu mai multu de duóe ori.

Presiedintele, vicepresiedintii guberniului r. si
 tramisii aceluia potu vorbí si de repetite ori, inse
 fara intrerumperea veri unui oratore (§ 18 a regula-
 mentului provis. de dieta).

Abateri dela obieptu voru trage asupra-si chia-
 marea la obieptu prin presiedinte.

Dupa chiamarea repetita a oratorelui la obieptu,
 i-se va poté luá prin presiedinte cuventulu.

In casulu, candu i s'a luat oratorelui cuven-
 tulu pentru abaterea dela obieptu, poté dechiará diet'a,
 fara cá sa se mai faca veri ua desbatere despre
 acést'a, cá totusi vrea sa-'lu asculte pre oratorele.
 Pentru unu astufeliu de concludu se recere votarea
 dupa nume.

§ 60. Déca va vatamá veri unu deputatu in
 vorbirea sea bun'a cuviintia séu moralulu, séu va in-
 bracă veri ua expresiune de-a lui unu carapteru
 demnu de pedépsa, atunci va esprimá presiedintele
 desaprobarea prin chiamarea „la ordine“.

Presedintele p $\acute{o}$ te intrerumpe vorbirea si ai si lu $\acute{a}$ oratorului cuventulu de totu.

§ 61 Cine are dreptu a lu $\acute{a}$ parte la desbateri, p $\acute{o}$ te cere dela presedinte chiamarea „la obieptu“ s $\acute{e}$ u „la ordine.“ Presedintele decide despre ac $\acute{e}$ st'a fara apelatiune la adunare.

§ 62. Candu se va procede la votare, propunerile amanat $\acute{o}$ re, apoi cele preschimb $\acute{o}$ re se voru supune votarei inainte de propunerea principale, si anume cele mai departe tientit $\acute{o}$ re inaintea tuturoru celorlalte. Darea votului se p $\acute{o}$ te face numai prin afirmare, s $\acute{e}$ u negare, fara motivare.

§ 63. Dupa ce s'au finitu desbateria va aduce presedintele la votare propunerile facute asupr'a obieptului desbateriei, si va anunci $\acute{a}$, in care ordine vrea sa aduca intrebarile la votare.

Fiacare membru a-lu dietei p $\acute{o}$ te face propunere pentru indreptarea cuprinsului si ordinei de presedinte enunciate a intrebarilor, precumu si pentru impartirea unei'a intrebari in mai multe, carea d $\acute{e}$ ca va fi de ajunsu sprijunita, va debui adusa la votare.

§ 64. Votarea se va face de regula prin sculare si siedere. D $\acute{e}$ ca e rezultatulu dubiu dupa parerea presedintelui, atunci se va face contraproba. Ne aducundu nece ac $\acute{e}$ st'a rezultatu siguru, se va procede la votarea dupa nume.

Afara de acestu casu se va face votarea dupa nume s $\acute{e}$ u votarea secreta prin bilete de votare numai in urm'a unei decisiuni speciale a dietei (§ 20 a regulamentului provis. de dieta).

La votarea prin bilete de votare i-se voru impartii fiacarui membru de dieta bilete de votare intiparite cu „asi $\acute{a}$ “ si „nu“. Unu protocolistu i-va strig $\acute{a}$ pre nume pre votanti, si-i va numer $\acute{a}$, $\acute{e}$ r' cesti'a voru pune cate nnu biletu de votare in urna.

Numerulu biletelor de votare debue sa consune cu numerulu celoru intru adeveru votanti, altraminte va debui a repeti votarea.

Cine nu va fi de facia la prelegerea numelui seu, in casulu candu se vot $\acute{e}$ dia dupe nume ori in secretu, ac $\acute{e}$ l'a nu-si va mai pot $\acute{e}$ d $\acute{a}$ votulu seu mai tardiu.

Suntu voturile asemine impartite, atunci se va privi intrebarea c $\acute{a}$ negativu decisa (§ 19 a regulamentului provis. de dieta).

§ 65. Presedintele va pronun $\acute{c}$ ia rezultatulu voturilor facute despre propunerile principali, secundarie si adaugat $\acute{o}$ re.

§ 66. Proteste din partea unui s $\acute{e}$ u mai multoru

membrii dietali in contr'a concluseru dietei nu suntu ertate.

§ 67. Presedintele nu va lu $\acute{a}$ parte la votare, afara candu voru fi alegeri, pana candu membrii guberniului r. dupa § 18 a regulamentului provisoriu de dieta numai asi $\acute{a}$ voru lu $\acute{a}$ parte la votare, d $\acute{e}$ ca suntu membrii dietei.

§ 68. In dieta catu si in despartiaminte si in comitete se voru face t $\acute{o}$ te alegerile prin bilete de votare, si se voru decide prin majoritatea absoluta a voturilor impartasite la votare.

§ 69. D $\acute{e}$ ca nu va result $\acute{a}$ ua majoritate absoluta de voturi la intei'a alegere, atunci se va face a du $\acute{o}$ a alegere totu in acelu modu.

Ne resultandu ua majoritate absoluta de voturi nece din ac $\acute{e}$ st'a se va procede la alegerea marginita. — Sub ac $\acute{e}$ st'a cadu din acei'a, carii au capatatu voturile cele mai multe la a du $\acute{o}$ a alegere, de du $\acute{o}$ e-ori atati'a cati suntu de alesi.

Candu aru av $\acute{e}$ la a du $\acute{o}$ a alegere mai multi asemine de multe voturi, atunci va decide s $\acute{o}$ rtea, care d'intre ei sa cadia sub alegerea marginita.

D $\acute{e}$ ca voru fi si la alegerea marginita voturile asemine impartite, va decide $\acute{e}$ r' s $\acute{o}$ rtea.

§ 70. Fiacare deputatu are dreptu ai aduce la vorba unu obieptu, care nu e pusu la ordinea dilei, prin intrebari indreptate contra presedintele dietei, contra presedintii despartiaminteloru, ori a comiteloru.

Nece candu nu e concesu a intrerupe desbateria inceputa prin ua interpelatiune.

Interpelatiunile, care va vrea ale indrept $\acute{a}$ veri unu membru alu dietei contra presedintele guberniului r. suntu de a se pred $\acute{a}$ presedintelui dietei in scrisu prevediute cu diece subscrieri, a se impartasi de ac $\acute{e}$ st'a presedintelui r. si a se precet $\acute{i}$ in siedintia.

Respunsulu pre astu-feli de interpelatiuni s $\acute{e}$ u respingerea loru, se va tr $\acute{a}$ mite presedintelui dietei; si se va aduce prin elu la cunoscinti'a dietei.

§ 71. Despre interpelatiunile facute si respunsulu la acele datu nu e ertata nece ua desbaterie.

§ 72. Fiacarui membru alu dietei i-sta in voia a cuvent $\acute{a}$ intr'un'a din cele treilimbi a le tierei, fara c $\acute{a}$ sa se faca traduceri in cele-lalte limbi (§ 23 a regulamentului provis. de dieta).

Numai impartasirile indreptate contra dieta, propunerile si intrebarile venit $\acute{o}$ re la votare se voru prelege in t $\acute{o}$ te trele limbile tierei.

§ 73. Protocolistii voru porta despre fiacare siedintia protocolu, care va contiené cu acuratetia prelenga adeverinti'a, cà au fostu de facie numerulu membriloru de lipsa spre aducerea de conclusu, inpartasirile presiedintelui, obieptele de desbatere, numele oratoriloru, propunerile facute si conclusele aduse despre acele. Protocolulu se va portá, respetive traduce in tóte trele limbile tieriei.

§ 74. Protocolulu subscrisu de cei trei verificatori si de respetivii protocolisti se va poté cetí in cea mai de aprópe siedintia, ori va stá, déca nu va fi placuta cetirea, trei díie d'tpa siedintia in cancelari'a dietei. Déca cu ocaasiunea cetirei, ori in siedinti'a cea mai de aprópe dupa espirarea terminului de trei díie, nu va cere nimene veri ua indreptare in urma intrebarei presiedintelui, atunci se va priví protocolulu de coreptu, in casulu contrariu va decide diet'a despre indreptarea ceruta.

Protocólele de siedintie indreptate se voru in-scrie in cartea de protocóle a dietei, se voru tipari si imparti membriloru dietei.

Protocolulu de siedintia a unei siedintie nepublice in modu esceptionale tienute, debue conceputu si prelesu inca in decursulu acelei'a, si trecutu asemine in cartea de protocóle a dietei.

Ori sa se publice unu astu-feliu de protocolu, séu bá, depinde dela decisiunea dietei.

§ 75. Pertraptarile dietei se voru stenografá in tóta estinderea loru, si verificatorii voru vighia pentru esaptitatea stenografatorulu.

§ 76. Presidiulu dietei va face possibile intrebuintiarea generale a reporteloru stenografice.

Pertraptarile facute in dieta se voru aduce la eunoscinti'a pré'nalta prein inpoteritul comisaríu r. de dieta, prelenga acuderea protocoleloru de siedintie (§ 21 a regulamentulu provis. de dieta).

§ 77. Dietei nu-e ertatu a intrá in comunicatiune cu nece ua representatiune de tíera din celealte regate si tieri a-le monarchiei, nece a emite publicatiuni.

In adunarea dietei séu a comiteteloru nu se voru admite deputatiuni, si petitiuni si alte plansori se voru poté acceptá numai atunci, candu se voru predá dietei prin unu membru alu ei (§ 22 a regulamentulu provis. de dieta).

Tramiterea de deputatiuni dietali la curtea imperatésca se va poté face numai dupa ce s'au castigatu mai 'nainte aprobarea Maiestatei S'ale c. r. apostolice. (§ 22 a regulamentulu provis. de dieta).

§ 78. Presiedintele dietei va indreptá acele petitiuni, care nu cadu in cerculu aptivitatiei cancelariei, la comitetulu de petitiuni, care va face despre acestu reportu dietei.

§ 79. Propuneri pentru preschimbarea acestui regulamentu de trebi, se voru aduce, si trapta, cá si cele-lalte propuneri.

Romanca *).

Candu primavéra cu lacrimióre
In loculu iernii vine zimbindu,
Inim'a, dulce priveghetóre,
Scaldata'n sóre,
Canta iubindu.

Dar' candu se lupta tíera'n durere
Totu omulu teneru si simitoríu
Trebui se'i dee cu a s'a putere
O mangaiere
Si unu ajotoríu.

Candu tíer'a geme suptu ápasare
Mai bine'mi place se audu-sunandu
Unu racnetu aspru de resbuñare
Decatu oftare
De amoru blandu.

Versulu iubirei duiosu strabate,
Foculu poeticu è repitoru,
Dar' nu'su cuvinte mai infocate,
Cá Libertate
Si Viitoríu!

June poete! ascundeti dorulu,
Caci nu e timpulu de dulci placeri;
Decatu pe lira se canti amorulu
Apara onorulu
Sermanei tieri.

Canta unu versu falnicu de re'nviere,
Care s'aprinde'a sufletulu meu,
Redica némulu dela cadere,
Si ori ce'mi vei cere
Va fi alu teu!

*) De. V. Alesandri, esita in Rev. Rom. pentru Oct. Nov. Dec., cumu vomu vedé. Respunsulu acestuia precede o dechiarare de amoru a unui poetu. R.